ЗДОРОВ'Я ЖІНКИ

Факти та коментарі про профілактику та лікування раку молочної залози

Адаптація матеріалів, попередньо підготовлених та опублікованих Magee Womancare International та American Cancer Society (Американсьим протираковим товариством).

© PATH, 1998. All rights reserved.
© PATH, 1998. Всі права захищені.

ЗДОРОВ'Я ЖІНКИ

Факти та коментарі про профілактику та лікування раку молочної залози

Кожна з нас, жінок, на певному етапі свого життя починає турбуватися, що в неї може розвинутися рак молочної залози. Ці хвилювання повністю обгрунтовані. Серед наших знайомих є жінки, що мають це захворювання. Рак молочної залози, без сумніву, створює серйозну небезпеку для здоров'я. Проте у випадку раннього виявлення та правильного лікування його можна вилікувати.

Факти:

- у структурі жіночих онкологічних захворювань рак молочної залози займає провідне місце (17,9%)
- у 1995 році в Україні рак молочної залози виявлено у 13 702 жінок
- у 1995 році від раку молочної залози померло 7 824 жінки.

П. Хто може захворіти на рак молочної залози?

В. Кожна жінка. Це самий поширений вид серед онкологічних захворювань у жінок.

П. Які жінки належать до категорії підвищеного ризику?

В.
- Частота захворювань збільшується з віком. Три чверті усіх випадків захворювання раком припадає на вікову групу після 50 років.
- Значну роль відіграє спадковість. Якщо у Ваших найближчих родичів (матері, сестри) був виявлений рак молочної залози, то Ви відноситеся до категорії підвищеного ризику.
- До цієї групи також належать жінки, в яких ніколи не було дітей.
- Категорія підвищеного ризику поширюється також на жінок, які народили першу дитину після 30 років.
- Це стосується також жінок, що відмовлялися годувати грудьми.

П. Що спричиняє рак молочної залози ?

В. На сьогоднішній день причини виникнення раку молочної залози недостатньо відомі.

П. Наскільки поширеними є ущільнення молочної залози?

В. Вони зустрічаються дуже часто. Більше, ніж 80% ущільнень не є раковими, але тільки на основі проведення біопсії можна зробити висновок про природу новотвору. Всі ущільнення повинні бути обстежені лікарем.

П. Як можна себе захистити від цієї хвороби?

В. Найкращим захистом є рання діагностика та своєчасне лікування. Вчені займаються вивченням таких питань, як роль спадковості, оточуючого середовища, стилю життя та харчування. Проте поки що не можна з впевненістю сказати, від чого виникає рак молочної залози.

П. Як можна виявити рак молочної залози на ранній стадії?

В. Регулярно робіть маммограму. У віці від 40 до 49 років проходьте маммографічне обстеження кожний рік чи раз на два роки, а після 50 років - кожного року.

П. Що таке маммограма?

В. Маммограма - це рентгенівський знімок молочної залози. Ця процедура займає біля 15 хвилин. Завдяки сучасному маммографічному устаткуванню та удосконаленій технології маммографії, жінка отримує лише мінімальну дозу опромінювання. Досвічений рентгенолог розміщує молочну залозу між двома пластмасовими пластинами, які стискають її таким чином, щоб отримати найбільш точний та чіткий рентгенівський знімок. Під час маммографії роблять два знімки кожної молочної залози: один - зверху, другий - збоку. Потім знімки вивчаються кваліфікованим лікарем - рентгенологом для того, щоб виявити можливі відхилення від норми. Деякі жінки відчувають під час маммографії невеликий дискомфорт, але більшість не відчуває ніяких незручностей. Щоб уникнути дискомфорту, плануйте

маммографію через тиждень після менструації, коли молочна залоза найменш чутлива.

П. Чи можна бути впевненою у тому, що маммографія є безпечною, а зроблений знімок якісним?

В. Маммографія є безпечною, коли проводиться кваліфікованим медичним працівником на перевіреному та надійному обладнанні. У зв'язку з тим, що маммографія є рентгенівским знімком молочної залози, Ви отримуєте певну дозу радіації, але важливо знати, що її кількість є дуже малою, і вона не може завдати ніякої шкоди.

П. Чи потрібно проходити маммографію, якщо ні в кого з найближчих родичів ніколи не було раку молочної залози?

В. У більшості жінок, хворих на рак молочної залози, ніхто з близьких родичів не мав цього захворювання. Ви ризикуєте отримати рак молочної залози просто тому, що Ви - жінка. Тому **КОЖНА ЖІНКА** повинна регулярно проходити маммографію.

П. Що робити у тому випадку, коли Ви знаєте, що вже довгий час у Вас є ущільнення молочної залози, з приводу якого Ви ніколи не зверталися до лікаря?

В. Деякі жінки, які виявили в себе ущільнення досить давно, вважають, що вже надто пізно звертатися до лікаря. Інші ж думають, що, оскільки ущільнення існує давно, то воно не є небезпечним. Щоб зберегти душевну рівновагу, а, можливо, здоров'я та життя, зверніться до лікаря. **Кожна жінка, що виявила у себе ущільнення, повинна пройти медичний огляд.**

П. Що відбувається після того, як маммографія виявить ущільнення молочної залози?

В. При виявленні ущільнення лікар за допомогою тонкої голки може взяти з нього рідину або шматочок тканини. Такий

аналіз дозволяє встановити, чи це ущільнення є наповнена рідиною киста, чи тверда маса. Киста - це не рак, але в окремих випадках вона може перероджуватися у злоякісну пухлину. Якщо виявлене ущільнення є твердою масою, то воно не обов'язково канцерогенне.

У деяких випадках лікар робить хірургічну біопсію, тобто невелику операцію, під час якої вилучається або частина, або вся маса ущільнення. Потім патолог вивчає її під мікроскопом, що дозволяє поставити остаточний діагноз. Потрібно мати на увазі, що навіть у випадку, коли Вам пропонують зробити біопсію, це ще не означає, що у Вас рак. Більше, ніж 80% ущільнень виявляються не злоякісними.

П. Які існують методи лікування раку молочної залози?

В. Види раку молочної залози різноманітні і відрізняються один від одного, як і самі пацієнти. При ранньому виявленні можливе проведення лампектомії, що дозволяє зберегти більшу частину здорової тканини. Під час цієї хірургічної операції видаляється пухлина, а не сама молочна залоза, після чого проводиться променева терапія молочної залози. Можлива також реконструк-тивна хірургія, що проводиться після мастектомії - часткової або повної ампутації молочної залози. Крім того, проводиться хіміотерапія та гормонотерапія. Перед тим, як прийняти рішення відносно методу лікування, потрібно детально обговорити можливі варіанти з Вашим лікарем.

П. Яка існує можливість вижити у хворих на рак молочної залози?

В. Раннє виявлення раку молочної залози є найкращою гарантією збереження життя. Рак молочної залози в багатьох випадках піддається лікуванню. Статистичні дані за п'ятирічний період свідчать, що в США зберігають життя:

- 92% хворих, якщо пухлина мала локалізований характер
- 71% хворих, якщо пухлина поширилася в навколишні органи
- 18 % хворих, якщо пухлина поширилася на більшу частину органів.

ПОРАДИ ЖІНКАМ СТАРШИМ 65 РОКІВ

Ви знаходитеся в тому віці, коли регулярна маммографія є необхідною. Ризик захворіти раком молочної залози для Вашої вікової групи у 7 разів вищий, ніж коли Вам було 30 років.

Для осіб Вашого віку маммографія є ефективним засобом виявлення найдрібніших ущільнень молочної залози, оскільки тканина Вашої залози суттєво відрізняється від тканини жінок молодшого віку. Не вважайте себе надто ”старою“ для раннього виявлення раку молочної залози та своєчасного успішного лікування. Багато жінок старших 70 і 80 років вилікувалися від цієї хвороби і отримали можливість жити повноцінним щасливим життям.

PATH
4 Nickerson Street
Seattle, Washington, U.S.A.
Telephone: (206) 285-3500
Fax: (206) 285-6619
E-mail: info@path.org
WWW: http://www.path.org

PATH
Програма оптимальних
технологій в охороні здоров'я
252001
м. Київ,
вул. Хрещатик, 29, кв. 50
Tel: 462-03-65; 462-03-66

Дана публікація була здійснена PATH при сприянні Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) у відповідності з договором № EE-A-00-97-00003-00. Точка зору авторів не обов'язково відображає погляди USAID.

1997